

GR431KRI135 - Εκβολή Γεροποτάμου

Περιγραφή

Ο Γεροπόταμος εκβάλλει στον όρμο της Μεσαράς, περίπου 2 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από το Τυμπάκι, στο Δήμο Φαιστού. Συμπεριλαμβάνεται στην εθνική απογραφή με κωδικό GR431398000 και ονομασία “Εκβολή Γεροπόταμου” (Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994). Ο Γεροπόταμος διασχίζει την πεδιάδα της Μεσαράς και δέχεται νερά από μια πολύ μεγάλη λεκάνη απορροής στα νότια του Ψηλορείτη. Στο παρελθόν η εκβολή του καταλάμβανε πολύ μεγαλύτερη έκταση και φαίνεται ότι συνδέοταν άμεσα με γειτονικούς υγρότοπους (KRI134, KRI146), οι συνεχείς όμως αυξανόμενες αρδευτικές ανάγκες του κάμπου της Μεσαράς και οι εκχερσώσεις υγροτοπικών εκτάσεων για αστική και στρατιωτική χρήση έχουν συρρικνώσει τον υγρότοπο στα σημερινά γραμμικά του όρια. Στο βόρειο τμήμα της εκβολής εντοπίζεται το στρατιωτικό αεροδρόμιο του Τυμπακίου, ενώ στο νότιο τμήμα υπάρχουν κτιριακές εγκαταστάσεις του στρατού (οικήματα αξιωματικών). Στις ανθρώπινες παρεμβάσεις περιλαμβάνεται και ο συχνός καθαρισμός της κοίτης από τα καλάμια με σκαπτικά μηχανήματα, ενώ στα ανάντη της οριοθετημένης περιοχής, στην κοίτη του ποταμού λειτουργεί παράνομος σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Απαντώνται οι οικότοποι 72A0 - Καλαμώνες, 1420 - Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (Arthrocnemetalia fruticosae) και 92D0 - Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae). Τα κυριότερα είδη φυτών που απαντώνται είναι καλάμια (Phragmites australis), αλόφυτα (Arthrocnemum sp.) και αρμυρίκια (Tamarix sp.). Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4310012), προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα των μικρών νησιωτικών υγρότοπων (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012) και συμπεριλαμβάνεται στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο πρώην Δήμου Τυμπακίου (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010). Τέλος, βρίσκεται εντός περιοχής χαρακτηρισμένης ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009). [Επίσκεψη για την απογραφή: Θ. Γιαννακάκης 09.2008].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Εκβολή
Φυσικός / Τεχνητός:	Φυσικός
Περιοχή (Ha):	5.75
Hydrological interaction with other wetland:	Όχι -
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος από παρυφές λίμνης, ή ανεμπόδιστη έξοδος από ποτάμι
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	26 - 50
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Περιφέρεια:	Κρήτης
Περιφερειακή ενότητα:	Ηρακλείου
Νησί:	Κρήτη
Δήμος:	Φαιστού

Coordinates (WGS84):

24.752813 E - 35.058134 N

Κατάσταση υγρότοπου

Κατάσταση υγρότοπου:

4 - Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο πολύ διαταραγμένο (<10% απείραχτο)

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar

Κάλυψη (%)

F -- Εκβολικά ύδατα. Τα μόνιμα ύδατα των εκβολών και τα εκβολικά συστήματα των δέλτα

> 95

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Δημόσιο - Δημοτικό

Προηγούμενες καταγραφές

Κωδικός

Ονομασία περιοχής

Αναφορές

GR431398000

Εκβολή Γεροποτάμου

Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας

Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας

Ονομασία περιοχής

Κωδικός

Κάλυψη (%)

Νομοθεσία

Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας

Ζώνη ειδικής προστασίας

Εκβολή Γεροποτάμου Μεσαράς

GR4310012

100

Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)

Άλλο περιβαλλοντικό καθεστώς

Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι

Εκβολή Γεροποτάμου

Υ431ΚΡΙ135

100

Π.Δ. (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012)

Χωροταξικά & τοπίο

ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ

Γεροπόταμος

100

Γ.Π.Σ. (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010)

Ecosystem Services, Activities & Impacts

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας

Οικοσυστημική υπηρεσία

Κλίμακα Οφέλους

Σημαντικότητα

Ρυθμιστικές υπηρεσίες

Ρύθμιση διάβρωσης

Ρυθμιστικές υπηρεσίες

Ρύθμιση πλημμυρικών φαινομένων

Ρυθμιστικές υπηρεσίες

Καθαρισμός υδάτων

Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Κύκλος θρεπτικών

Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Παροχή ενδιαιτημάτων

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες

Ένταση

490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες

Μεσαία

730 = Στρατιωτική χρήση

Μεγάλη

890 = Άλλες ανθρωπογενείς αλλαγές στις υδρολογικές συνθήκες

Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες

Ένταση

105 = εκτατικές καλλιέργειες

Μεσαία

106 = εντατικές καλλιέργειες

Μικρή

107 = δενδρώδεις καλλιέργειες

Μικρή

402 = ασυνεχής δόμηση

Μεσαία

502 = οδικό δίκτυο

Μικρή

505 = αεροδρόμιο	Μεγάλη
700 = Ρύπανση	Μεγάλη
730 = Στρατιωτική χρήση	Μεγάλη

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
FF- = Διαταραχή (ή διακοπή) των φυσικών κύκλων/λειτουργιών των ειδών της πανίδας	Άγνωστη
LD- = Μείωση στην αφαίρεση/κατακράτηση ιζημάτων	Μεγάλη
LW- = Μείωση των αξιών άγριας πανίδας/άγριας ζωής	Μεγάλη
PFO = Ρύπανση από λιπάσματα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
PPO = Ρύπανση από ζιζανιοκτόνα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
PSO = Ρύπανση από αστικά απόβλητα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
VP- = Μείωση των πληθυσμών των ειδών χλωρίδας	Μεγάλη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
92D0 Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)	5 - 25
1420 Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (Sacrocornetea fruticosi)	5 - 25
72A0 Καλαμώνες	51 - 75

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Αλοφυτική	5 - 25
Θαμνώδης / Δενδρώδης	5 - 25
Υπερυδατική	51 - 75

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arthrocnemum sp.	Συγκυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
Phragmites australis	Κυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
Tamarix sp.	Συγκυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Accipiter brevipes (Severtsov, 1850)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Buteo buteo (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Buteo rufinus (Cretzschmar, 1829)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Circus aeruginosus (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus cyaneus (L., 1766)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus macrourus (S.G. Gmelin, 1770)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus pygargus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Hieraaetus fasciatus (Vieillot, 1822)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Hieraaetus pennatus (Gmelin, 1788)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Anas querquedula (L., 1758)	100-1000	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Apus apus (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Apus melba (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Actitis hypoleucos (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988

Burhinus oedicnemus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris alpina (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris minuta (Leisler, 1812)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris temminckii (Leisler, 1812)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Charadrius dubius (Scopoli, 1786)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Charadrius hiaticula (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Himantopus himantopus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Philomachus pugnax (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Tringa nebularia (Gunnerus, 1767)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Tringa ochropus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Ardea cinerea (L., 1758)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Egretta garzetta (L., 1766)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Nycticorax nycticorax (L., 1758)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Plegadis falcinellus (L., 1766)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Columba palumbus (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Streptopelia turtur (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Alcedo atthis (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Merops apiaster (L., 1758)	10-100	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Upupa epops (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Falco columbarius (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Falco tinnunculus (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Coturnix coturnix (L., 1758)	1-10	Άγνωστο	Οικονομίδου και συν. 1988
Fulica atra (L., 1758)	100-1000		Οικονομίδου και συν. 1988
Gallinula chloropus (L., 1758)	100-1000		Οικονομίδου και συν. 1988
Alauda arvensis (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Cecropis daurica (Laxman, 1769)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Delichon urbicum (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Galerida cristata (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Lullula arborea (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Ptyonoprogne rupestris (Scopoli, 1769)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Otus scops (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Chalcides ocellatus (Forssk., 1775)		Οικονομίδου και συν. 1988
Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833)	Πολύ κοινό	Οικονομίδου και συν. 1988
Natrix tessellata (Laurenti, 1768)		Οικονομίδου και συν. 1988

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Pelophylax cretensis (Beerli, Hotz, Tunner, Heppich & Uzzell, 1994)	Πολύ κοινό	Οικονομίδου και συν. 1988
Bufo viridis (Laurenti, 1768)	Κοινό	Οικονομίδου και συν. 1988

Αναφορές

Ζαλίδης, Χ. Γ., και Α. Μαντζαβέλλας (συντονιστές έκδοσης). 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 587 σελ.

Οικονομίδου, Ε., Σ. Βαρνάβας, Θ. Γεωργιάδης, Δ. Τζανουδάκης, Γρ. Ιατρού, Δ. Χριστοδουλάκης, Μ. Παπαετρουπούλου, Ι. Ηλιοπούλου-Γεωργουδάκη, Σ. Φραγγεδάκη-Τσώλη, Β. Χονδρόπουλος, Ν. Παπαμίχος, Δ. Αλιφράγκης, Μ. Μαλακού, Ε. Ανδρουκάκη, Σ. Αδαμαντιάδου, Μ. Λεοντσινίδης και Π. Δημόπουλος. 1988. Εντοπισμός και μελέτη των υγροβιότοπων και άλλων σημαντικών για την ορνιθοπανίδα βιότοπων της Κρήτης. Τελική Έκθεση Τεύχος Ι. Πανεπιστήμιο Πατρών, ΥΠΕΧΩΔΕ, Πάτρα. 384 σελ.

Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

KRI135 - Εκβολή Γεροποτάμου / Geropotamos estuary

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 40 80 160 240
m

Όρια υγρότοπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece